

Societat

Emergència sanitària

Clam perquè Espanya autoritzi AstraZeneca per a totes les edats

● Els col·legis de metges insten el Govern central a revisar el límit de 55 anys

● Alemanya, França i Itàlia ja han rectificat la seva posició per les noves evidències científiques

● Catalunya insinua que podria desobeir Sanitat per vacunar els grups vulnerables

JOSEP CORBELLA
MARTA RICART
Barcelona

Col·legis de metges, especialistes en salut pública i el Departament de Salut reclamen al Ministeri de Sanitat que rectifiqui com més aviat millor la decisió de no permetre l'ús de la vacuna d'AstraZeneca en persones de més de 55 anys.

Argumenten que la vacuna ha demostrat que és eficaç i segura en totes les edats de més de 18 anys, incloent-hi persones de més de 80. I que la pressió sobre els hospitals, que és el que obliga a imposar restriccions de mobilitat i d'interacció social a tota la població, no s'alleujarà fins que es vacunin massivament les franges de 60 a 79 anys.

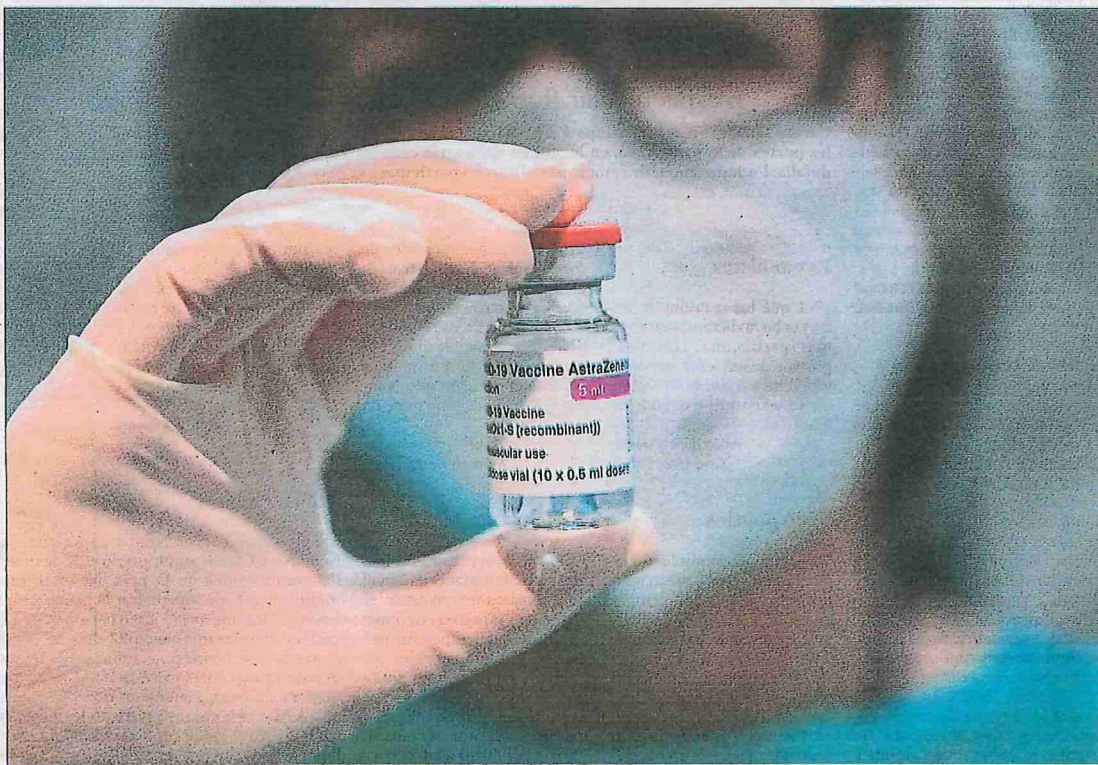
Aquest grup d'edat, en què es concentren un 60% dels casos que ingressen a les ucis, ara no té accés a la vacunació, ja que les vacunes de Pfizer-BioNTech i de Moderna s'estan inoculant a persones de més de 80 anys, i la d'AstraZeneca a persones de menys de 56.

La desena d'especialistes consultats per a aquest article coincideixen a assenyalar que els països de l'entorn d'Espanya que inicialment havien limitat l'ús de la vacuna d'AstraZeneca a persones de menys de 55 o 65 anys han rectificat la decisió davant les noves dades que confirmen l'eficàcia del producte en persones grans.

Els països que han revisat la seva posició inicial inclouen, entre d'altres, França, Alemanya, Itàlia i Bèlgica. Espanya, en canvi, manté el límit de 55 anys amb l'argument que no hi ha prou dades sobre l'eficàcia de la vacuna en persones més grans d'aquesta edat. La posició d'Espanya va en contra del dictamen de l'Agència Europea de Medicaments (EMA), que, després de revisar l'evidència científica, el 29 de gener va recomanar la vacuna d'AstraZeneca per a totes les persones de més de 18 anys.

"És absolutament incompreensible!", exclama Jaume Padrós, president del Col·legi de Metges de Barcelona. Segons Padrós, la decisió del ministeri que dirigeix Carolina Darias "va en contra de l'ètica, ja que impedeix de vacunar grups de població vulnerables tot i tenir una vacuna que és eficaç i segura per a ells".

En nom del Consell de Col·legis de Metges de Catalunya, Padrós insta la Generalitat a "aplicar criteris ètics en la vacunació". És a dir,

Una infermera ensenya un vial de la vacuna d'AstraZeneca

MIGUEL MEDINA / AFP

O actuen ells o actuarem nosaltres

A. Vergés i Josep M. Argimon

Alba Vergés, consellera de Salut,
i Josep Maria Argimon, secretari
de Salut Pública

França, Alemanya, Suècia, Itàlia, Grècia, Bèlgica i Andorra. Són alguns dels països europeus que les últimes setmanes han aixecat el veto de la vacuna AstraZeneca per a la gent gran. Quan Astra es va començar a repartir per tot Europa, els estudis sobre la protecció que oferia la vacuna no

eren conclouents per als majors de 65 anys, però ara unes dades preliminars d'una investigació d'Escòcia demostren que els ingressos hospitalaris de majors de 80 anys van caure un 81% a partir de la quarta setmana de la vacunació. Seria, per tant, una eficàcia semblant a la dels grups d'edat més joves. Aquestes xifres han estat suficients perquè mig Europa canviï la seva posició inicial i autoritzi Astra per a persones grans. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) també recomana la immunització per a més grans de 65 anys i recorda que, davant l'escassetat de vacunes,

els països no han de ser temorosos amb Astra.

Però, tot i aquestes evidències, el Govern espanyol és dels pocs que continuen posant Astra només a menors de 56 anys. El mes de febrer ja hi va haver un encès debat dins de la Comissió de Salut Pública (formada per representants territorials i del ministeri espanyol) sobre quin havia de ser el límit. Catalunya vam defensar enèrgicament que, com a mínim, havia de ser de 65 anys, però finalment es va optar per un criteri més conservador: 55 anys. És cert que en aquells moments la majoria dels països europeus

tenien dubtes sobre l'eficàcia a partir de 65 anys (tot i que l'Agència del Medicament havia autoritzat Astra a partir de 18 anys i sense límits d'edat) perquè no hi havia dades sòlides. Aquesta situació ha complicat i molt l'estratègia de vacunació, com s'ha demostrat en col·lectius essencials. Per exemple, hi ha professors o policies de més de 55 anys que encara no tenen torn per vacunar-se, mentre que els seus companys sí que ho estan. Per aquest motiu, Catalunya vollem que el topall fos 65.

Però ara tot ha canviat, i cal fer un salt endavant. El Ministeri de

ÚLTIMES DADES DE LA PANDEMIA A ESPANYA

Tendència positiva
La incidència acumulada en 14 dies continua en descens i està en 139,08 casos per 100.000 habitants

Incidència més baixa
Per sota o a prop del llindar de 50 casos: Extremadura, les Balears, València, Múrcia i La Rioja

Els contagis
4.013 noves infeccions (a falta de les dades de Catalunya), la major part a la Comunitat de Madrid, i 291 defuncions

Hospitals
9.381 pacients de covid (7,54% dels llits). 2.358 (23,24% de la capacitat) a les ucis

Unanimitat

Daniel Prieto-Alhambra
Universitat d'Oxford

"La posició d'Espanya de no permetre la vacuna d'AstraZeneca en més grans de 55 anys és un error inexplicable. S'està perdent un temps preciós".

Jaume Padrós
Col·legi de Metges de Barcelona

"És irracional, absolutament incomprensible. Va en contra dels criteris ètics que el mateix ministeri es va donar de prioritzar la vacunació de les persones més vulnerables".

José Martínez Olmos
Ex-secretari general del Ministeri de Sanitat

"Tenir els més grans de 60 anys protegits és clau per passar a una altra fase en la pandèmia".

Clara Prats
Biomsc (UPC)

"La pressió sobre els hospitals i les ucis no es reduirà de manera important fins que es vacuin massivament les franges d'edat de 60 a 79 anys".

Daniel López-Acuña
Escola Andalus de Salut Pública
"Espanya ha de revisar el límit d'edat de la vacuna d'AstraZeneca. Cal vacunar com més aviat millor la població més vulnerable".

Antoni Trilla
Hospital Clínic
"Hi ha evidències prou científiques que avalen l'eficàcia i la seguretat de la vacuna en persones de qualsevol edat superior als 18 anys".

Maria Neira
Organització Mundial de la Salut
"L'OMS recomana la vacuna d'AstraZeneca per a totes les edats superiors a 18 anys. Després cada país ha de prendre les seves pròpies decisions en funció de la seva situació".

a administrar la vacuna d'AstraZeneca a persones de més de 55 anys encara que el Ministeri de Sanitat no ho autoritzi. "Si ho fa -va dir Padrós-, tindrà el suport de la comunitat mèdica".

"Crec que hem de començar a pensar en aquesta situació", va dir ahir en roda de premsa Josep Maria Argimon, secretari de Salut Pública. "En el moment que tinguem vacunes, ja anunciarem i prendrem la decisió oportuna". Però abans d'arribar a aquest extrem "estic convençut que hi haurà consens, perquè les evidències són clares".

Argimon considera que l'autorització de la vacuna d'AstraZeneca per a persones de més de 55 anys no es pot demorar perquè, "si arribés una quarta onada, hi hauria una gran diferència entre tenir o no tenir vacunada la població de 55 a 64 anys".

No només des de Catalunya es qüestiona la posició de Sanitat d'aferrar-se al límit de 55 anys. L'Organització Mèdica Col·legial, que representa els col·legis de metges de tot Espanya, va instar divendres el ministeri a "eliminar les traves autoimposades que excedeixen les recomanacions de (...) l'EMA i l'OMS", amb referència al

SEGONS EL COL·LEGI DE METGES Si Salut infringeix la norma del ministeri, "tindrà el suport de la comunitat mèdica"

fet que els dos organismes recomanen la vacuna d'AstraZeneca per a totes les edats a partir de 18 anys.

Espanya va restringir aquesta vacuna a persones d'entre 18 i 55 anys el 5 de febrer, set dies després que Alemanya la limités a persones de menys de 65. La decisió d'Alemanya va arribar en un moment de tensió entre AstraZeneca i la Comissió Europea després que la companyia anunciés que no podria subministrar totes les dosis de la vacuna a què s'havia compromès. La decisió d'Espanya, més restrictiva, es va basar en l'argument que els assajos clínics de fase III només havien aportat dades sufici-

ents del grup d'edat de 18 a 55 anys.

Tant la decisió d'Alemanya com la d'Espanya i altres països que es van alinear amb ella van ser contràries a la decisió anterior de l'EMA, que havia tingut en compte els resultats dels assajos clínics de fases I i II. Aquests assajos van demostrar que la resposta immunitària a la vacuna és equivalent en persones grans i en adults joves, cosa que suggeriria que la vacuna tindria una eficàcia semblant en els dos grups.

Alemanya va rectificar la seva decisió la setmana passada després que un estudi de més d'un milió de persones vacunades a Escòcia conegués que la vacuna d'AstraZeneca no és menys eficaç que la de Pfizer-BioNTech en totes les edats. En la població de més de 80 anys, el risc d'hospitalització la cinquena setmana després de rebre la primera dosi s'ha reduït un 95% amb la vacuna d'AstraZeneca i un 81% amb la de Pfizer-BioNTech.

Arran d'aquest estudi, tots els països europeus que havien imposat límits d'edat a la vacuna d'AstraZeneca han reconsiderat la decisió inicial amb l'única excepció d'Espanya.

"Amb l'experiència de centenars de milers de persones vacunades al

COL·LECTIU VULNERABLE

La majoria d'ingressos a les ucis són del grup de 60 a 79 anys, que ara no té accés a la vacuna

Regne Unit, ara és el moment d'eliminar a Espanya el límit d'edat de 55 anys per a la vacuna", va declarar ahir Daniel López Acuña, exdirector d'Acció Sanitària en Situacions de Crisi de l'OMS i actualment professor associat de l'Escola Andalus de Salut Pública (EASP).

És la mateixa opinió que defensa José Martínez Olmos, professor de l'EASP que va ser secretari general de Sanitat del 2005 al 2011. "Ara l'objectiu essencial és vacunar la població vulnerable", afirma Martínez-Olmos. L'ampliació del límit d'edat per a la d'AstraZeneca s'hauria de decidir immediatament".

Sanitat ha de tenir més cintura i adaptar-se a les noves evidències. Només una administració sense competències com el ministeri és capaç de no aportar agilitat a la presa de decisions. Als que ens toca assumir totes les responsabilitats no hi estem disposats, perquè, si no, quedarem encreuats, això no ens ho podem permetre. Com deia la setmana passada Daniel Prieto-Alhambra, investigador de la Universitat d'Oxford, "Espanya és un despropòsit, perquè vacuna més joves que grans".

Des del Departament de Salut fa dies que exigim aquest canvi, una iniciativa a què s'han afegit els mateixos professionals. A l'últim Consell Interterritorial, Catalunya vam tornar a demanar a la ministra Carolina Darias aquesta modificació, però ella va respon-

dre que ja s'havia debatut a la Comissió de Salut Pública i que no hi havia res més a dir fins que hi hagués nou debat tècnic. Doncs que es faci, i ràpid: això vam exigir.

A banda, segurament hi hauria més debat si tinguéssim avui a disposició prou dosis de Pfizer-BioNTech. Aquest mes hem de parar la roda i durant tres setma-

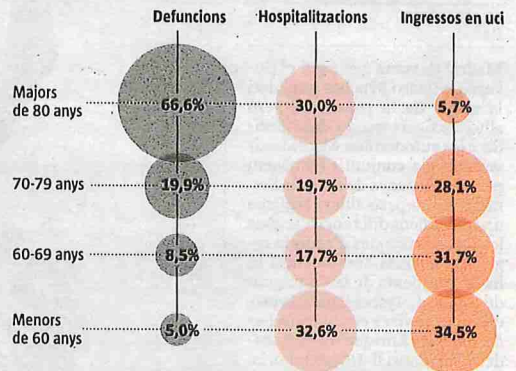
El Ministeri de Sanitat ha de tenir més cintura i adaptar-se a les noves evidències i agilitzar la decisió

nes hem de dedicar les vacunes que tenim a fer gairebé en exclusiva les segones dosis, sense poder augmentar el gruix de persones vacunades. Així doncs, tampoc deixarem de reclamar al Govern espanyol que facin el que els pertoca, una sola cosa en el gestió de la pandèmia, que és posar a disposició les dosis per poder vacunar el màxim nombre de persones possibles. Ara diuen que arribaran més vacunes a l'abril. Esperem que, aquest cop, compleixin.

A Catalunya, per tant, no ens cansarem de fer totes aquestes reivindicacions, i amb Astra tenim clar que no podem esperar gaire més. Ens hi juguem la salut dels nostres ciutadans. Així doncs, o actuen ells o actuarem nosaltres.●

L'IMPACTE DE LA COVID A ESPANYA PER GRUPS D'EDAT

Dades des de l'1 de setembre del 2020 fins a l'1 de febrer del 2021

FONT: Biomsc (a partir de dades de l'Institut de Salut Carlos III)

LA VANGUARDIA

Un possible 25% de vacunats els dies del Mobile

Actualment a Espanya s'inoculen 134.273 immunògens diaris

ALBERT MOLINS
CLARA PENÍN
Barcelona

D'ençà que es va posar en marxa la vacunació el 27 de desembre, Espanya ha estat capaç d'administrar la pauta completa a 1.412.236 persones, és a dir, després de 72 dies de campanya, el ritme ha estat de 19.614 persones immunitzades cada dia. A aquest ritme, que depèn en bona part de les dosis que lliuren les farmaceutiques -en comptagotes-, s'aconseguiria tenir immunitzat un 70% de la població espanyola de més de 16 anys -l'única per a la qual s'han autoritzat les vacunes- si fa no fa el juliol del 2027.

Però aquest càlcul no s'ajustaria a la realitat, ja que si ens atenim al ritme mitjà de l'última setmana de 134.273 punxades diàries, aquest mateix objectiu s'aconseguiria el març del 2022.

Si es vol aconseguir a l'agost, el ritme hauria de ser d'unes 200.000 dosis cada dia. A aquesta velocitat, quan començà el Mobile World Congrés a Barcelona -el 28 de juny-, un 51% dels espanyols susceptibles de rebre la vacuna haurien rebut les dues dosis. Només doblant el ritme actual, però a partir d'avui mateix, aquest dia s'aconseguiria tenir immunitzat completament un 75% de la població espanyola de més de 16 anys.

A Espanya el 70% de les persones que poden ser vacunades sumen 27.744.710, de les quals

en queden 26.744.710 que han rebut una dosi o cap. Els que ja han rebut una dosi són 3.436.412, de manera que els que no n'han rebut cap ascendeixen a 22.896.062.

Tot això vol dir que per poder immunitzar completament aquest 70% de la població per a la inauguració del Mobile, per al qual falten 111 dies, calen 49.229.536 dosis, que s'haurien d'administrar a raó de 443.500 dosis diàries, o sigui 3,3 vegades més que el ritme de l'última setmana. Si es manté el ritme actual de 134.273 injeccions diàries entre primera i segona dosi, d'aquí al Mobile s'aconseguiria inocular 14.904.303 dosis, que sumades a les 4.848.648 que ja s'han administrat sumarien 19.752.951 dosis, que podrien permetre vacunar un 25% de la població de més de 16 anys.

Que això finalment sigui possible dependrà en bona part de la capacitat dels laboratoris per subministrar prou immunògens per complir amb els acords i els compromisos adquirits amb la Comissió Europea, i de la capacitat de les comunitats autònomes per administrar-les.

De moment la Comissió Europea i el Govern espanyol mantenen l'objectiu d'haver vacunat un 40% de la població abans de l'estiu. Si es compleixen les previsions de subministrament es podria arribar a aquesta xifra amb els lliuraments de Pfizer, Moderna i AstraZeneca, que produeixen les vacunes aprovades.●